

DP-001-0012102

Seat No. _____

B. A. (Sem. II) Examination

April / May – 2015

3 : Introduction of Political Science
(Elective - II)

Faculty Code : 001

Subject Code : 0012102

Time : 2 $\frac{1}{2}$ Hours]

[Total Marks : 70

1 (M.C.Q.) :

20

- (1) “હક્કો સામાજિક જીવનની એવી જરૂરિયાતો છે, જેના વિના કોઈપણ મનુષ્ય, સામાન્ય રીતે પોતાની શ્રેષ્ઠતા સિદ્ધ કરી શકતો નથી”, આવું કોણે કહ્યું ?
(A) હેરાલ્ડ લાસ્કી (B) સૉલ્ટો
(C) એડમન્ડ બર્ક (D) ટી.એચ.ગ્રીન
- (2) જન્મતાની સાથે, બિનશરતી અને ભેદભાવ વિના જે હક્કો મળે છે, તેને _____ હક્કો કહેવાય છે.
(A) રાજકીય (B) મૂળભૂત
(C) સામાજિક (D) મતાધિકાર
- (3) મત આપવાનો અધિકાર _____ અધિકાર છે.
(A) મૂળભૂત (B) સામાજિક
(C) રાજકીય (D) આર્થિક
- (4) મતાધિકાર મૂળભૂત અધિકાર નથી, કારણ કે તે _____ છે.
(A) કાયમી (B) બિનકાયમી
(C) બિનશરતી (D) શરતી
- (5) ચૂંટણી લડવાનો તથા રાજકીય હોદ્દો ધરાવવાનો હક્ક _____ હક્ક છે.
(A) રાજકીય (B) મૂળભૂત
(C) પાયાનો (D) નૈતિક

- (6) વર્તમાન રાજ્યોમાં કાયદાનું મુખ્ય ઉદ્ભવસ્થાન _____ છે
- (A) ધર્મસભા (B) ધારાસભા
(C) ગ્રામસભા (D) પંચાયત
- (7) “કાયદો એટલે શ્રેષ્ઠ તરફથી કનિષ્ઠને અપાતી આજ્ઞા” આવું કોણે કહ્યું ?
- (A) વુડ્રો વિલ્સન (B) જ્યોર્જ વૉશિંગટન
(C) જહોન ઓસ્ટિન (D) એડમન્ડ બર્ક
- (8) કાયદા પાલન પાછળ _____ નું પીઠબળ હોય છે.
- (A) લોકસત્તા (B) ધર્મસત્તા
(C) સમાજ (D) રાજ્યની સત્તા
- (9) “રાજ્યોનાં અરસ-પરસનાં સાંસ્કૃતિક સંબંધોના વર્તનને ઘડતા નિયમોને ‘આંતરરાષ્ટ્રીય કાયદો’ કહેવામાં આવે છે.” કોણે કહ્યું ?
- (A) લૉરેન્સ (B) હુગો ગ્રોશિયસ
(C) જહોન લૉક (D) ઓસ્ટીન
- (10) _____ ને આંતરરાષ્ટ્રીય કાયદાનાં પિતા તરીકે ઓળખવામાં આવે છે.
- (A) બીન્કર શૉક (B) હુગો ગ્રોશિયસ
(C) ઓસ્ટીન (D) લૉક
- (11) _____ આંતરરાષ્ટ્રીય સામુદ્રિક કાયદાનો પિતા ગણાય છે.
- (A) ઓસ્ટિન (B) જહોન લૉક
(C) બીન્કર શૉક (D) બેન્થામ
- (12) “સ્વતંત્રતા એટલે અંકુશનો અભાવ, એવો અર્થ થતો નથી”, આવું કોણે કહ્યું ?
- (A) સ્ટુઅર્ટ મીલ (B) જ્યોર્જ એબાઈન
(C) જહોન સીલી (D) હેરાલ્ડ લાસ્કી

- (13) “સ્વતંત્રતા એટલે સરકારની વધુ પડતી દરમિયાનગીરી વિરુદ્ધની સ્થિતિ”,
આવું કોણે કહ્યું ?
- (A) જહોન સીલી (B) હેરાલ્ડ લાસ્કી
(C) સ્ટુઅર્ટ મીલ (D) જ્યોર્જ સેબાઈન
- (14) _____ સ્વતંત્રતાની રક્ષા માટે સૌથી જરૂરી પરિબળ છે.
- (A) સતત જાગૃતિ (B) સરકારનાં કાયદાઓ
(C) વિરોધપક્ષ (D) પોલીસ
- (15) “જે પ્રજાને વિશ્વાસપાત્ર સમાચારો મળતાં નથી, તે પ્રજા વહેલી કે મોડી
સ્વતંત્રતા વિનાની બની જાય છે.” આવું કોણે કહ્યું ?
- (A) જ્યોર્જ વોશિંગટન (B) જહોન સીલી
(C) હેરાલ્ડ લાસ્કી (D) વુડ્રો વિલ્સન
- (16) આંતરરાષ્ટ્રીય કાયદાનાં પાલન પાછળ _____ નથી.
- (A) લોકસત્તા (B) ધર્મસત્તા
(C) સમાજ (D) રાજ્યની સત્તા
- (17) ન્યાયાધિશ દ્વારા જે કાયદામાં સુધારો, વિસ્તૃતિ અને નવું અર્થઘટન થાય છે,
તે કાયદાને શું કહે છે ?
- (A) ન્યાયાધીશકૃત કાયદો (B) સામાન્ય કાયદો
(C) કુદરતી કાયદો (D) મ્યુનિસિપલ કાયદો
- (18) કેવા પ્રકારની સરકારમાં ‘કાયદાનું શાસન’ હોય છે ?
- (A) રાજાશાહી (B) લોકશાહી
(C) સરમુખત્યારી (D) સામ્યવાદી.
- (19) આંતરરાષ્ટ્રીય કાયદાનાં ઉદ્ભવ માટે કયા કાયદાઓ અગત્યના છે ?
- (A) સામુદ્રિક કાયદાઓ (B) રાજ્યનાં કાયદાઓ
(C) રોમન કાયદાઓ (D) મ્યુનિસિપલ કાયદાઓ.

(20) વર્તમાન રાજ્યોમાં કાયદાનું મુખ્ય ઉદ્ભવસ્થાન કયું છે ?

- (A) ધર્મ (B) સમાજ
(C) યુનિવર્સિટી (D) ધારાસભા.

2 આંતરરાષ્ટ્રીય કાયદો એ ખરેખર કાયદો છે ? તમારા વિચારો જણાવો. 10

અથવા

2 આંતરરાષ્ટ્રીય કાયદાનાં ઉદ્ભવસ્થાનો જણાવો. 10

3 કાયદો એટલે શું ? તેનાં ઉદ્ભવસ્થાનો ચર્ચો. 10

અથવા

3 સ્વતંત્રતા એટલે શું ? તેના પ્રકારો ચર્ચો. 10

4 (અ) ટૂંકનોંધ લખો : (કોઈપણ એક) 8

- (1) આંતરરાષ્ટ્રીય કાયદાનું કાર્યક્ષેત્ર
(2) મૂળભૂત નાગરિક ફરજો.

(બ) ટૂંકનોંધ લખો : (કોઈપણ એક) 8

- (1) કાયદાનું શાસન
(2) ભારતમાં મૂળભૂત નાગરિક અધિકારો.

5 ટૂંકા ઉત્તરો આપો : (કોઈ પણ બે) 14

- (1) હક્કોની ઉપયોગિતા જણાવો.
(2) સમાનતાનાં પ્રકારો જણાવો.
(3) કાયદાનાં લક્ષણો જણાવો.
(4) હક્કોના પ્રકારો જણાવો.

ENGLISH VERSION

- 1 M.C.Q. 20
- (1) Rights are those necessities of social life without which generally a human being cannot prove himself best," who said that ?
- (A) Herald Laski (B) Soltto
(C) Edmund Burk (D) T.H. Green
- (2) The rights which one gets with birth, unconditionally and without discrimination are called _____ rights.
- (A) Political (B) Fundamental
(C) Social (D) Right to Vote
- (3) The right to Vote is _____ right.
- (A) Fundamental (B) Social
(C) Political (D) Economic
- (4) The right to vote is not fundamental because it is _____.
- (A) Permanent (B) Non permanent
(C) Unconditional (D) Conditional
- (5) Right to election and political position is _____ right.
- (A) Political (B) Fundamental
(C) Basic (D) Moral
- (6) The contemporary state the main source of law making is _____.
- (A) Religion Assembly (B) Legislature
(C) Gramsabha (D) Panchayat
- (7) "Law means the order given by the best to the worst," who said that ?
- (A) Woodrow Willson (B) George Washington
(C) Jhon Austin (D) Edmund Burk

- (8) Behind the obedience of law is _____ at the back.
 (A) Public power (B) Religion power
 (C) Society (D) Power of State
- (9) “The rules deciding reciprocal civilized relations of behavioural law among states is called international law,” who said that ?
 (A) Lorence (B) Hugo Grocious
 (C) Jhon Lock (D) Austin
- (10) _____ is known as the father of International law.
 (A) Binker Shock (B) Hugo Grocious
 (C) Austin (D) Lock
- (11) _____ is known as the father of maritime law.
 (A) Austin (B) Jhon Lock
 (C) Binker Shock (D) Bentham
- (12) “Liberty does not mean No-Control,” who said ?
 (A) Stuart Mill (B) George Sabine
 (C) Jhon Seeley (D) Herald Laski
- (13) “Liberty means the situation against too much government influence,” who said ?
 (A) Jhon Seeley (B) Herald Laski
 (C) Stuart Mill (D) George Sabine
- (14) _____ is necessary element for guarding liberty.
 (A) Constant vigilance (B) Government’s rule
 (C) Opposition party (D) Police
- (15) “The people who do not get trustworthy news become sooner or later freedomless,” who said that ?
 (A) George Washington (B) Jhon Seeley
 (C) Herald Laski (D) Woodrow Willson

- (16) There is no _____ behind the obedience of international law at the back.
- (A) Public power. (B) Religion power
(C) Society (D) Power of state
- (17) What is called that law, it reformed, expanded and new interpretation by Judge ?
- (A) Judge made law (B) General Law
(C) Neutral Law (D) Municipal Law
- (18) In which kind of government there is the rule of law ?
- (A) Monarchi (B) Democracy
(C) Autocracy (D) Communist
- (19) Which laws are important in origin source of international laws ?
- (A) Maritime laws (B) State laws
(C) Roman laws (D) Municipal laws
- (20) Which is the main origin source of law at present states ?
- (A) Religion (B) Society
(C) University (D) Legislature

2 What international law is infact ? State your ideas. **10**

OR

2 State the sources of International Law.

3 What is law ? State its sources. **10**

OR

3 What is liberty ? State its types.

- 4 (a) Write short note : (any **one**) 8
(1) Scope of International Law
(2) Fundamental Civil duties
- (b) Write short note : (any **one**) 8
(1) Rule of Law
(2) Fundamental Civil rights in India
- 5 Answer briefly : (any **two**) 14
(1) State the utility of rights.
(2) State the types of equality
(3) State the characteristics of law
(4) State the types of rights.
-